RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

NAM THỨ MƯỜI BA: = SỐ THỨ 2453 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 22 MAI 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Hà-nội đưa tận nhà	Mua tại báo	Gửi về tỉnh lẻ	Mua tại Trung-Bắc Tân-Văn	Mua tại các Phủ Huyện và đại-lý	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các tăng về						
Các công-sở	»	8.00	8.00	9.00	»	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Colon, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN TÂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN V LUẬN

Adresse télégraphique
TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1925 3678

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m 065 de large.
Une seule insertion. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

NÓI CHUYỆN TÀU

(Nước Tàu về trước, nước Tàu bây giờ và nước Tàu sau này)

IV

Một nước địa lợi rộng, nhân-số đông, mà dân-tính lại ưu-mỹ đạo giáo lại thuần toàn khai hóa rất sớm, văn-minh rất cổ như nước Tàu, ở về cái thời-đại trước kia là cái thời đại loài người ta phần nhiều còn mù-mịt tối tăm, lấy du-mục làm nghề-nghiệp, lấy kiếp lược làm sinh-nhai, trai gái loạn mà không có cha con vợ chồng, thiên-lí luôn mà không có triều đình hương đảng, ăn thịt người còn chưa biết gớm, súc nô-lệ còn chưa biết thương, thì cái phẩm-cách quốc-dân Tàu tự thấy cao quí là dường nào! thật là trên trời dưới đất chỉ một mình tôn, ngoài mình ra là man, là địch, là di, là nhung, chưa có nước nào dân nào xứng được cái tên văn-minh, đáng được cái chữ khai hóa cả; những lúc người ta chui rúng rậm, đuổi hươu nai mà người Tàu chẻ-ăn chẻn ngồi minh-đường bàn lễ nhạc, người ta cỗi trần truồng khoác da thú mà người Tàu chưng chạc đội mũ miện rủ ngọc lưu, người a chưa hiểu phương hướng xử sở nào cả mà người Tàu dương chạy vùn-vụt cái xe chỉ nam, người ta chưa biết văn-học mĩ thuật là gì cả mà người Tàu dương gầy thành-thót cung đàn diễn dịch, người ta si-sụp lạy cây lạy đá mà người Tàu dương đốt hương đàn giao tự, dâng rượu miếu thánh sư, người ta xùng-xính đeo ốc đeo trai mà người Tàu dương ngẫm bức họa Hi-chi, bình câu thơ Lương-phủ, trông người như thế, ngẫm mình như thế, chẳng là tự khoái tự hào lắm du?

Cho nên nói cái nước Tàu về trước thật có thể gọi được là một nước đầu đẳng trong nhân-quần; tuy vì cái phạm-vi khoa học chưa mở rộng, cái phong-khí thế-giới chưa khai thông, nước Tàu bấy giờ đối với nhân-quần mà kể là đầu đẳng, vốn chưa phải đầu-đẳng được về đồ máy-móc phát-đạt, về cách giao-thông thần tốc, về châu báu la-liệt, về vật hóa sung doanh, về đồ mặc đủ mốt nọ mốt kia, về đồ ăn đủ món này món khác, về ô-tô đi nhanh như chớp nhoáng, về đèn điện thắp sáng hơn sao sa, về một phát đạn bắn chết hàng trăm quân, về tí hơi ngạt phun cứng hàng muôn mạng, về tàu thiết-giáp đánh đâu cũng vỡ, về súng khai-hoa chỉ đâu cũng tan, về máy bay quãng trái-phá trong có một vài phút, từng làng từng phố bị tan hoang, về tàu lặn phóng-ngư-lôi kẻ năm bảy tấn vừa người vừa hàng bị tồn hại như các nước đầu đẳng ngày nay, nhưng không phải là không đầu-đẳng được về cách sinh-hoạt êm-đềm, lối làm ăn yên tĩnh, về cái thú vui về cây ruộng ăn, đào giếng uống, về cái cảnh thanh-cao chén rượu thánh câu thơ thần. về cái quan-niệm lạc đạo an bần, về cái ý tưởng trí chỉ trí tức, về cái tình đối với nhau có lễ nghĩa liêm sỉ, về cái lòng ở với nhau có trắc-ẩn thị phi, về cái chế-độ gia-tộc quốc-gia, về cái trật tự trên dưới lớn nhỏ, về cái tính cách tự quí tự trọng, về cái phong thói không siêm không kiêu, trên trông xuống mà có nhân có nghi, dưới trông lên mà biết nhường biết kính, thực là một cái xã-hội đầu đẳng bình hòa chỉnh tức, mà làm cho cái xã-hội ấy được văn vẻ điểm-tô, lịch-sự sung sướng thêm nữa là những cái giọng đàn Bá-Nha, tiếng nhạc Sư-Khoáng, bức tranh Ma-Cật, nét bút Lan Đình, văn Hán Ngụy như nước chảy mây đi, thơ Tấn Đường như châu phun ngọc nhả, dù chẳng cùng xa cực xỉ, cả ăn cả chơi như bây giờ, mà văn-vẻ như thế, lịch-sự như thế, tưởng cũng cho vào hàng đầu-đẳng được vậy.

Ai bình luận cái nước Tàu từ thế-kỷ mười sáu, mười lăm trở về trước mà không chịu cho là một nước đầu-đẳng trong nhân quần, thử xin lật toàn bộ văn-minh-sử thế-giới ra mà xem, cái văn-minh Ai-cập, cái văn-minh Hi-lạp, cái văn-minh Địa-trung-hải cho đến cái văn-minh La-mã nữa đã hẳn có cái gì siêu-việt hơn cái văn-minh Tàu đó chưa? mà lại thử lật một đoạn lịch-sử trong mấy ngàn năm ở nước Tàu mà xem. những bậc làm vua như vua Hi, vua Hiên, vua Nghiêu, vua Thuấn, làm tướng như ông Vũ, ông Ích, ông Y, ông Châu, nhà học-vấn tư-tưởng như ông Khổng, ông Lão, ông Mạnh, ông Tuân ông Trang ông Thân ông Hàn, ông Phạm-Nãi, ông Lý-Khôi, nghĩa-hiệp mà đến như ông Nhiếp Chính, ông Kinh-Kha, trung dũng mà đến như ông Trương-Lương, ông Dự-Nhượng, thanh liêm mà đến như ông Sào, ông Hứa, tiết tháo mà đến như ông Liễu, ông Di thì tưởng không ai nỡ bỉ thị là nhân-vật chửa khai-hóa, chửa văn-minh vậy. Một nước đã nảy nở, đã nung đúc ra được những nhân-vật vĩ-đại phi thường như thế há phải là cái mầm khai-hóa còn yếu ớt, cái lò văn-minh còn non lửa gì đâu. Khai-hóa còn yếu ớt, văn-minh còn non lửa mà hồn hóa được cả bao nhiêu giống người nào Mông, nào Miêu, nào Hồi, nào Tàng, nào Mãn, nào Cao-ly, nào Nhật-bản, nào Việt-Nam vào cả trong một cái khuôn vây văn-hóa của mình, không thấy sai biệt mấy tí ư? mà dung hợp được cả bao nhiêu đạo-giáo nào Phật, nào Gia, nào Hồi vào cả trong một cái nguyên-chất cố-hữu của mình, không thấy hãn-hạch chút nào ư? mà bao-quát được cả bao nhiêu chủ nghĩa quí báu đời nay nào nhân-đạo, nào bác-ái, nào lạc lợi, nào tự-do, nào bình-đẳng, nào đại-đồng đều đã thành ra những cái cựu-túy tổ truyền trong nước tự mấy mươi đời rồi, những là « thiên-hạ coi làm một nhà, cả nước coi làm một người », nhân-đạo đấy, là « kinh người già của mình mà kính cả người già của người, yêu người trẻ của mình mà yêu cả người trẻ của người », bác-ái đấy, là « lấy dưỡng sinh táng tử vô hám làm gốc đạo trị bình », lạc lợi đấy, là « mọi người đều có cái quí ở mình », tự-do đấy, là « nhân dân đều kẻ đồng bào với ta », bình-đẳng đấy, là « giảng tín tu mục, thiên-hạ làm công » đại-đồng đấy, phàm điều tốt điều hay không một điều gì thiếu ư?

Ay nước Tàu về trước tốt đẹp như thế, vẻ vang như thế, nếu không phải lương đầu xung đột với cái trào-lưu thế-giới từ mấy thế kỷ gần lây thì không phải là không có cái phẩm-cách cao quí mà cũng không phải là không có cái hạnh-phúc hoàn-toàn vậy.

T.

Âu-châu điện-tín

(Indopacifi)

Ngày 20 Mai 1925

Việc chỉnh trị nước Đức

Trong khi bàn về sổ chi-thu ngoại giao ở nghị-viện, M. Stresemann có nói ông quyết chí thi hành cái chương trình Dawes, nhưng ông lại nói sự nộp bồi-khoản không phải là công nhận rằng minh đáng trách cứ về việc gây nên nạn chiến-tranh, nhưng chẳng qua là thi-hành những điều kiện của một nước chiến-thắng cưỡng bách một nước thất bại phải tuân theo đó thôi.

Ông nói việc bãi trú binh ở hạt Pelogne không có quan hệ gì đến việc triệt quân-bị, cái vấn đề bảo an mà cho ng Ta là bảo chứng cho khỏi bị nước Đức công-kích là một điều không thể ưng được, kể ra nước Đức cần phải được bảo-chứng cho khỏi bị các lân bang quân nhiều, súng nhiều công kích thì có. Sau cùng ông nói một bản hiệp ước bảo chứng mà nước Đức không được dự vào tức là một bản hiệp ước bài trừ nước Đức vậy.

Nước Đức cần phải làm sao cho đường cương-giới phương tây được nhất định

Nước Đức không có thể ưng một bản hiệp ước bó buộc nước Đức phải công nhận đường cương giới phương đông, nhưng hiện nay nước Đức chưa đủ sức mà thay đổi được đường cương-giới ấy.

M. Stresemann biện đông-tinh với nước Pháp về việc yêu cầu rằng cái vấn đề triệt quân bị phải giải quyết trước khi cho nước Đức vào hội Vạn quốc.

Chiếm khôi vô nghề ô-tô

Tại trường ô-tô Limas Montalery, một người Anh tên là F.let đi ô-tô 24 giờ được 3157 kilomètres, tính ra 130 km, 711 một giờ. Trước kia đi nhanh nhất trong 24 giờ được 2937 km.

Nước Pháp với nước Ba-lan

Hạ nghị-viện nước Ba-lan đã ưng chuẩn bản giao-ước thương-mại của nước Pháp với nước Ba-lan. Nay mai sẽ đệ trình thượng nghị-viện.

Quan thống-chế Fosh với vite nước Đức

Viên đại-biểu nhà báo Gazette di Venezia nước Ý có hỏi ý-kiến quan thống-chế Foch về việc Hindenburg trúng cử tổng thống, thì quan thống-chế có nói ngài tin rằng trong khi tổng-thống mới này phát thệ trung-thành với hiến-pháp, thì tổng-thống quả là thành thực, song tuy vậy cũng phải giữ gìn phòng bị mới được.

Ngài phản đối việc cho nước Áo sáp nhập với nước Đức và việc các nước gốc ở nước Áo, và nước Hung dựng nên, kết liên với nhau về đường kinh-tế, và đường quan-thuế. Ngài lại nói hễ đồng-minh còn đóng quân ở miền sông Rain, thì nước Đức không dám ngửi đến việc phục thù vội.

(Cavite)

Ngày 19 Mai 1925

Đàn-bà nước Ý với việc chính trị

Tuần đầu nghị-viện nước Ý ưng chuẩn một bản luật cho đàn-bà được quyền dự bầu về việc bầu-cử nghị-viên thành-phố. Sau này tất cả ngày đàn-bà nước Ý được quyền phổ-thông đầu phiếu. Ông Mussolini ưng bản luật ấy.

Vô tuyến điện thoại dùng cho lính cảnh-sát Hoa-kỳ

Trong một tuần nữa ở New-York sẽ đặt một thứ máy báo cấp bằng vô-tuyến điện dùng cho lính cảnh sát. Ngày hôm nay thí nghiệm máy ấy được mọi sự như ý.

(Havas)

Ngày 19 Mai 1925

Ông Caillaux ứng cử nguyên-lão nghị-viên

Ông Caillaux nhận lời ứng-cử nguyên lão nghị-viên ở hạt Sarthe.

Chiến sự ở Maroc

Ở Fez có tin rằng quân Riffains đánh nhau nhiều nơi, lính Pháp tiến đến Befrant Ga-abeomezzia.

Hoa-kỳ với các trái khoản Đồng-minh

Chính-phủ Hoa-kỳ tuyên bố rằng bản chính-phủ không có gởi thư đòi nợ các nước. Về việc giả nợ các nước có ý kiến gì bàn bạc, nước Hoa-kỳ sẵn lòng hoan nghênh, song đã thế nào mặc lòng nước Hoa-kỳ cũng không quá nghiệt đối với các nước chịu nợ.

NHỮNG CUỘC BAY NHANH NHẤT TỪ BUỔI CHIẾN-TRANH ĐẾN GIỜ

Từ buổi chiến-tranh đến giờ, nghề bay rất là tiến bộ, nhất là về việc bay nhanh.

Xem bảng sau đây, thì rõ từ năm 1919 đến năm 1924 nghề bay tiến-bộ dần dần thế nào:

NGÀY THÁNG	TÊN HOA-TIÊU	MỘT GIỜ
22 oct. 1919	Bernard de Romanet.	268 km 631
7 févr. 1920	Sadi Lecointe.	275 km 862
28 févr. 1920	Jean Casale.	283 km 464
10 oct. 1920	Bernard de Romanet.	292 km 662
11 oct. 1920	Sadi Lecointe.	296 km 694
20 oct. 1920	Sadi Lecointe.	302 km 529
4 nov. 1920	Bernard de Romanet.	309 km 012
12 déc. 1920	Sadi Lecointe	313 km 043
26 sept. 1921	Sadi Lecointe	330 km 275
21 sept. 1922	Sadi Lecointe	341 km 239
8 oct. 1922	Trung-úy Maughan.	355 km »
18 oct. 1922	Tướng Mitchell	358 km 863
15 févr. 1923	Sadi Lecointe	376 km »
29 mars 1923	Trung-úy Maughan.	380 km 751
2 nov. 1923	Trung-úy Brow	414 km »
4 nov. 1923	Trung-úy Williams.	429 km 025
11 déc. 1924	Phó-quan Bonnet. . .	448 km 170

Tin Trung-hoa

Ngô-cảnh-Liêm ở Thiên-tân

Ngô-cảnh-Liêm ở Thiên-tân âm mưu định rước Lê-nguyên-Hồng ra để tổ chức chánh-phủ khác. Chánh-phủ Chấp chính nhận Ngô là một tay tuổi hoa trong đảng Trực-lệ, nên có điện cho Lý-cảnh-Lâm là đốc-quân Trực-lệ phải lưu tâm đò xét cách hành-động của Ngô.

Việc học-sinh phản-đối

Ngày 10 mai chánh-phủ đã hạ lệnh cho bọn học sinh rằng: Học sinh phải nên giữ phép luật, hà nên họp nhau lại mà đánh người, để phạm đến hình cương. Nên phải chuyên tâm hướng học, chớ can thiệp đến việc ngoài, nếu không nghe sẽ nghiêm trị không tha được.

Ngày hôm ấy bọn học sinh lại chia đội đi rong diễn thuyết.

Chương-si-Chiêu đã đệ từ trình xin từ chức giáo-dục tổng-trưởng, nhưng Đoàn-kỳ-Tuỳ còn muốn lưu lại, chưa nhận lời cho từ.

Trương-tác-Lâm và Phùng-ngọc-Tường

Trương-tác-Lâm và Phùng-ngọc-Tường cử như cách hành động của hai bên thì có lẽ sắp đánh nhau đến nơi. Hiện nay Phùng đã mua nhiều khí giới của chính phủ Tô-nga, đáng 250 cỗ xe nơi cuối tới Khẩu luân đến Trương-gia-khẩu. Còn Trương-tác-Lâm đã mang thêm nhiều binh lính vào đóng trong cửa quan. Nhân dân các nơi ấy thấy vậy đều lấy làm lo sợ lắm.

Một cái thảm-kịch trong khi làm lễ tế Tôn-Văn

Mới đây ở huyện Lâm-xuyên thuộc về Giang tây có nhiều nơi mở hội làm lễ tế Tôn-Văn, nào nhiệt và đông nhất là hội của thương-học-giới và các đoàn thể đến hơn vạn người. Ủy vào hội ấy có hơn 300 học sinh một trường sư-phạm xếp hàng từ trường đi đến tế, nhưng vì đông quá chưa vào được, nên bọn ấy phải vào ngồi chờ tại cái chái tây nhà hội, thì bỗng đâu đánh ầm ầm 11 tiếng, cái bàng nhà gẫy rơi xuống, rồi cả cái chái đổ ập vào, vùi kín cả mấy trăm học sinh, tiếng kêu khóc vang trời. Nhờ có binh cảnh sát và mọi người cứu chữa thì đem ra được hết ngay, phải bảy người dập đầu lòi ruột chết ngay, và hơn trăm người bị thương.

Tin Ngô-bội-Phu

Ngô bội-Phu bị chứng thổ huyết, bịnh tình xem ra nặng lắm, đã phải mời một thầy thuốc Nhật và một thầy thuốc Tàu ngày đêm ở luôn bên mình coi nom. Mấy ngày trước vì sợ có dị nghị, nên Ngô phu-nhân có thông điện nói rằng tá Ngô không đau yếu gì cả.

Việc kỷ-niệm quốc-sỉ

Hôm 7 mai là ngày kỷ niệm quốc-sỉ, Lý-liệt-Quân có diễn thuyết ở Tây-sơn. Công-sứ Nhật kháng nghị, nói Lý đối với hoàng thất và chính-phủ Nhật-bản có ý công kích.

Lại một tin về Trương Phùng

Có tin rằng hai lữ-đoàn quân Phụng-thiên đã sắp sửa tới Bắc-kinh chia đóng ở hai nơi Tây-uyển và Nam-uyển. Phùng-ngọc-Tường vẫn bí mật liên lạc với chính phủ Tô-nga, để mong tiếp tế cho quân hòa.

Nơi táng Tôn-Văn

Hiện nơi táng hài cốt Tôn-Văn đã khám định ở dưới chân Tây-đại-phật ở lăng vua Minh Thái-tổ tại Nam-kinh. Nơi ấy gọi là núi Tiểu-mao thuộc về đất công

Tình hình các vương công nhà Mãn-thanh

Từ hồm tài chính sinh ở Bắc-kinh tuyên-bố thanh lý các tài sản của Bát-kỳ, các vương công nhà Thanh thấy vậy sợ hãi lắm, mấy hôm nay có khai hội bàn nhau rằng các phủ-đệ đầu chính-phủ dân quốc nhận cho là tư-sản rồi, nhưng sau này lại có biến đổi chăng, nên định đem các phủ đệ bán hết. Hiện cung vương phủ đã bán bảo cho người Mỹ 800 vạn đồng. Người Mỹ định mua nơi phủ-đệ ấy đổi đặt là một nhà học gọi là Hoa Mỹ học-hiện.

LỜI ĐÀN BÀ

Cái tính hay tin nhầm

Trong lòng hay nghi hoặc, thường hay tin nhầm, thế là yếu tính, mà đã yếu tính thì công việc gì đời đến phải lầm lẫn, vì mình không suy xét cho tường tận, chớ thực thì sự đời có cái nên tin, cũng có cái không đáng tin, nhất là về những sự ma quỉ đồng bóng, những người quen nghề buôn ông bán bà, lấy kẻ ở hương tàn bát nước lã, mà làm kế sinh nhai, quyền dụ người ta thật là khả bỉ hơn hết; mà tin nhầm như thế hạng người tin rất thành thật là chỉ có bọn đàn bà con gái chúng ta, chớ đàn ông thì không mấy ai theo, vậy thì đã hiểu là sự tin không chính đáng lắm. Có người nói rằng: « Ma qui hay bắt những người yếu bóng vía, đàn bà con gái p ải có lẽ thành công đáng mới yên ». Phải, yếu bóng vía tức là cái tính không mạnh dạn, không có gan ruột nên mới sinh ra sợ, chớ nếu đã có những tinh thần vững vàng cứng cỏi như người đàn ông, thì sao lại chẳng tránh khỏi các sự rối rít bắt mình phải nghi hoặc; ăn ơcm dương-gian, nói chuyện âm-phủ, tu-hành rất là huyền hoặc quá chừng, có kẻ cũng bái đã quen, mỗi năm mỗi lễ, khi nhàn việc nhà chưa kịp cúng bái, lại si-nh ra nằm chiêm bao mộng hiện, voi ngựa đuổi, ma qui đánh, khiến tinh thần một người dự vào hội lễ có hơn 300 học sinh một trường sư-phạm xếp hàng từ trường đi đến tế, nhưng vì đông quá chưa vào được, nên bọn ấy phải vào ngồi chờ tại cái chái tây nhà hội, thì bỗng đâu đánh ầm m t tiếng, cái bàng nhà gẫy rơi xuống, rồi cả cái chái đổ ập vào, vùi kín cả mấy trăm học sinh, tiếng kêu khóc vang trời. Nhờ có binh cảnh sát và mọi người cứu chữa thì đem ra được hết ngay, phải bảy người dập đầu lòi ruột chết ngay, và hơn trăm người bị thương.

Ngô bội-Phu bị chứng thổ huyết, bịnh tình xem ra nặng lắm, đã phải mời một thầy thuốc Nhật và một thầy thuốc Tàu ngày đêm ở luôn bên mình coi nom. Mấy ngày trước vì sợ có dị nghị, nên Ngô phu-nhân có thông điện nói rằng tá Ngô không đau yếu gì cả.

Việc kỷ-niệm quốc-sỉ

Hôm 7 mai là ngày kỷ niệm quốc-sỉ, Lý-liệt-Quân có diễn thuyết ở Tây-sơn. Công-sứ Nhật kháng nghị, nói Lý đối với hoàng thất và chính-phủ Nhật-bản có ý công kích.

Lại một tin về Trương Phùng

Có tin rằng hai lữ-đoàn quân Phụng-thiên đã sắp sửa tới Bắc-kinh chia đóng ở hai nơi Tây-uyển và Nam-uyển. Phùng-ngọc-Tường vẫn bí mật liên lạc với chính phủ Tô-nga, để mong tiếp tế cho quân hòa.

Nơi táng Tôn-Văn

Hiện nơi táng hài cốt Tôn-Văn đã khám định ở dưới chân Tây-đại-phật ở lăng vua Minh Thái-tổ tại Nam-kinh. Nơi ấy gọi là núi Tiểu-mao thuộc về đất công

Tình hình các vương công nhà Mãn-thanh

Từ hồm tài chính sinh ở Bắc-kinh tuyên-bố thanh lý các tài sản của Bát-kỳ, các vương công nhà Thanh thấy vậy sợ hãi lắm, mấy hôm nay có khai hội bàn nhau rằng các phủ-đệ đầu chính-phủ dân quốc nhận cho là tư-sản rồi, nhưng sau này lại có biến đổi chăng, nên định đem các phủ đệ bán hết. Hiện cung vương phủ đã bán bảo cho người Mỹ 800 vạn đồng. Người Mỹ định mua nơi phủ-đệ ấy đổi đặt là một nhà học gọi là Hoa Mỹ học-hiện.

LỜI ĐÀN BÀ

Cái tính hay tin nhầm

Trong lòng hay nghi hoặc, thường hay tin nhầm, thế là yếu tính, mà đã yếu tính thì công việc gì đời đến phải lầm lẫn, vì mình không suy xét cho tường tận, chớ thực thì sự đời có cái nên tin, cũng có cái không đáng tin, nhất là về những sự ma quỉ đồng bóng, những người quen nghề buôn ông bán bà, lấy kẻ ở hương tàn bát nước lã, mà làm kế sinh nhai, quyền dụ người ta thật là khả bỉ hơn hết; mà tin nhầm như thế hạng người tin rất thành thật là chỉ có bọn đàn bà con gái chúng ta, chớ đàn ông thì không mấy ai theo, vậy thì đã hiểu là sự tin không chính đáng lắm. Có người nói rằng: « Ma qui hay bắt những người yếu bóng vía, đàn bà con gái p ải có lẽ thành công đáng mới yên ». Phải, yếu bóng vía tức là cái tính không mạnh dạn, không có gan ruột nên mới sinh ra sợ, chớ nếu đã có những tinh thần vững vàng cứng cỏi như người đàn ông, thì sao lại chẳng tránh khỏi các sự rối rít bắt mình phải nghi hoặc; ăn ơcm dương-gian, nói chuyện âm-phủ, tu-hành rất là huyền hoặc quá chừng, có kẻ cũng bái đã quen, mỗi năm mỗi lễ, khi nhàn việc nhà chưa kịp cúng bái, lại si-nh ra nằm chiêm bao mộng hiện, voi ngựa đuổi, ma qui đánh, khiến tinh thần một người, nhọc, vẫn nhớ nghĩ những điều trái ngược đâu đâu, có phải là sự mình làm ra ma qui không? chớ ma qui đâu lại ưng bắt nạt đâu bà, mà sự không dám xâm phạm đàn ông, lý là vô lý. Còn việc ngồng một thần thánh là một điều hay, vì như công đức ngày xưa, sống làm trang-thần nghĩa-sĩ phò vua giúp nước, thác làm thần thánh cứu thế độ dân, non nước ghi dấu oai linh, sử sách lưu truyền danh hiệu, người đời nếu không ngưỡng mộ, thì không chính đặng cái lòng gian thanh trong lúc ấy vì, sinh ra mưu này kế khác mà toan nằm nói lẫn nhau, thì ai biết vào đâu, chỉ vì có tin, có sợ, có qui thần soi thấu tội ác thì mới không dám làm; vì lẽ ấy nên sự tin vẫn là một lẽ hay; nhưng mà lòng người phần nhiều ít nghĩ như vậy; hoặc người tin có thần thánh, để cho mình công kính cầu khẩn được sự lợi riêng, hoặc người nhân kẻ tin mà đề vẽ lòng kiếm miếng nuôi mình; cho nên trong trường lệ cúng sinh ra nhiều sự lôi thôi, nào đồ vàng mã, nào tiền bạc, thức này thức kia, hình như một hàng buôn bán, mưu kế lừa đối, phỉnh phờ đã cách, gái trai tấp nập, ong hướm muôn năng, lại là thương phong bại tục không gì bằng, mà bọn độc qui thần một cách vô nghĩa quá!

Thiết tưởng cái quan-niệm về sự lễ bái như thế, không những không đặng phúc mà lại đặng tội nữa, không những đặng tội với qui thần, mà còn đặng tội với người đương-thế nữa, vì đàn bà thường hay giữ chồng giữ con mà đi cầu đồng cầu bóng, bỏ nhà bỏ cửa, không lo công việc làm ăn, liền bạc bao tôn, sinh nghi sinh hoặc đã chẳng, ngày giờ trễ nải, rước lo ruỗ sự vào lòng, còn làm sao mà mưu sự hạnh phúc ở đời đặng.

Bạch-Phương nữ-sĩ

HÀI ĐÀM

Toàn áo quan !

Một tụi quan-viên đi uống rượu, trông thấy *lác-nhác* những chị em mặt hoa, dạ ấn, áo hộp, quần mỏi bảnh-chọe lắm, liền trỏ vào các chị mà bảo rằng :

« Ủi chà chà ! toàn áo quan ! »

Chị em ngơ-ngác nhìn nhau nói :

« Ai chết mà áo quan ? »

« Thế thì áo các chị mặc chẳng phải là áo của các quan may, chứ còn ai may nào ? »

Cường-sỹ.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nguyên 19 năm về trước, tôi có mấy người bà con ở trong làng một hôm ngồi đánh tổ-tôm với 2 người xem, tất-thảy cả 7 người, chẳng may ông chánh-tổng ở trong làng vì thù hiềm mang tuần phiên đến bắt, cũng muốn kiếm một đôi ít, nhưng không ai chịu mất, cho nên ông lý giải trình quan xét ; ở trên quan, mấy người bị bắt đã thu xếp xong xuôi được tha cả về nhà. Khi được về, 7 người làm đơn thưa người chánh-tổng ở tỉnh về việc đòi ăn hối lộ. Sau không biết vì lẽ làm sao mà thành ra 7 người bà con tôi lại phải phạt về tội đánh sóc đĩa. Mỗi người phải phạt 9 đồng trong cái phạt lại nộp phạt lấy về tội thấy 5 đen răng : « đáng lẽ mỗi người phải phạt 25 xuy, nhưng cho thực ngân mỗi người là 9 đồng. » Từ đấy đến nay đã được 19 năm rồi, hiện những người bị lấy bây giờ cũng không thấy ai được đi bàu bàn gì, cho chỉ những người có phẩm hàm mà bị cũng thế : 1. Vậy bây giờ mấy người bà con tôi có thể xin tiêu cái án ấy mà phục lấy công quyền được không ? 2. Nếu được tôi xin ở đâu mà làm đơn ra thế nào ? 3. Nếu tòa mà cho tiêu cái án ấy rồi có thể xin được tờ sức hay tờ trích-lục về trong làng được không ? 4. Vì nếu cho tiêu mà không cho giấy thì về bàu bán các hạng người ta không cho.

Tình đầu đuôi như thế, nhờ quý-báo hết lòng chỉ-giáo cho.

TRẢ LỜI. — Việc xin phục quyền, trong Luật hình-sự tố-tụng ở Bắc-kỳ đã định rõ từ điều 120 đến 127. Luật ấy có nói rằng lệ phục-quyền thông dụng cho cả các án của tòa Nam án kết nghĩ chiếu theo luật cũ.

Những người can án đó muốn phục công quyền (réhabilitation) thì phải làm đơn xin với quan Chưởng-lý ở Hanoi. Trong đơn phải nói rõ can án ngày tháng và năm nào, từ khi can án đến giờ ở đâu. Quan Chưởng-lý sẽ cho xét về sự cư xử phẩm-hạnh và cách doanh-sinh của những người ấy thế nào. Rồi ngài sẽ làm tờ kết-luận mà gửi cho tòa Thượng-thẩm phán quyết.

Khi được phục-quyền rồi, những người ấy sẽ xin viện lục-sự tòa Thượng-thẩm Hanoi một bản toàn sao hay trích-lục về cái định lệnh ấy mà đem về làng. Hễ được định lệnh ấy tức là được rửa sạch hết nguyên án và được phục hết công-quyền.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	27 độ
15 giờ	28 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ.	15	00
nhì, —	14	50
ba,	13	70
Thóc hạng nhất,	8	70
Bắp ngô	10	15

Giá bạc. — Kể từ ngày 21 Mai 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 90.

Thị giá quốc trái. — Ngày 19 Mai 1925 : 44 80. — 54,35 — 46 25 — 45,60.

Tin tàu. — Tàu *Hanoi* mang thư sang Hong-kong, đường Pakhoi, Hoi-hao và Fort-Bayard đến ngày chủ nhật 24 Mai hồi 15 giờ ở Haiphong sẽ khởi hành.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 sáng chủ nhật.

Tàu *Gouverneur Général Roume* mang thư sang Pnap, sẽ ở Haiphong đi Tourane, Qui-nhon và Saigon ngày thứ hai 25 Mai nồi 14 giờ.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong ngày 25 Mai, chuyến xe-lửa 6 giờ 20.

Hội đồng Chính-phủ. — Sáng hôm nay, quan Khâm-sứ Pasquier xử Trung-kỳ và cụ thượng Nguyễn-hữu Bài đã ở Huế khởi-hành ra Hà-nội để dự Hội-đồng Chính-phủ.

Quan Thống soái đi thanh-tra đã về. — Quan Thống-soái Andlauer tổng-thống binh vụ Đông-pháp đi thanh-tra đạo binh Hà-giang đã rồi về bằng máy bay chiều 19 mai vừa rồi. Máy bay khởi hành ở Hà-giang hồi 14 giờ 20 đến 15 giờ 30 thì về tới Bạch-mai, thế là từ Hà-giang về Hà-nội mất có 1 giờ 10 phút.

Cuộc sổ số lấp-đài kỷ niệm chiến sĩ trận vong. — Trong các số được trúng kỳ sổ số lấp đài kỷ-niệm chiến sĩ trận vong mà bản báo đã đăng ở số báo hôm qua, nay xét ra thì số đầu trúng 10 000 đồng nghe đâu về người ở Cao-bằng được, vì số về lấy bán ở Cao-bằng. Còn hai số được 5 000 đồng thì một số bán ở kho bạc Hanoi và một số bán ở hiệu bảo-chế Blanc.

Các số được trúng, kể đầu từ ngày 25 Mai 1925 này, đem đến phòng kế-toán tòa Đô-lý thì tòa Đốc-lý sẽ phát cho một cái ngân-phiếu (*chèque*) để đem ra nhà ngân-hàng Đông-pháp mà lấy tiền.

* * *

Cải chính. Trong các số số ngày hôm qua số 22 080 được 1 000 đồng, đáng lẽm là 21.080 và số 67.848 được 100 đồng đáng lẽm là 67.845. Vậy nay cải-chính lại cho đúng.

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở MÁY

Các vị đều lấy làm hồi rằng :

— Dám hỏi quan sư ! Chẳng hay vì cớ chi ?

Ngộ-dụng nói :

— Các ông không biết rõ. Phong thư vừa rồi, lại có hại cho *Đại-tôn* và *Tống công minh*.

Các vị đều lấy làm nghe nói, đều lấy làm kinh-ngạc, vội-vàng hỏi rằng :

— Trong bức thư của quân-sư, tất có chỗ nào sai lầm chăng ?

Ngộ dụng nói :

— Đang khi vội-vàng, tôi không kịp tinh trước nghĩ sau, để đến nỗi trong thư có một sự rất khó dại.

Tiên-nhượng nói :

— Cứ như chữ viết của tôi thì thật hệt lối chữ *Sái-kinh* lắm, mà trong thư cũng không thấy có câu nào sai lầm. Dám hỏi quân-sư ! Chẳng hay có điều chi khó dại.

Kim-đại-kiên lại nói :

— Chẳng tôi khảo đấu, cũng không sai lầm được chút nào, can chi lại còn khó dại.

Bấy giờ *Ngộ-dụng* mới thuật chuyện cho mọi người nghe.

HỒI THỨ XXXIX

Triều-cái cùng mọi người nghe lời *Ngộ-dụng* nói, đều xám lại hỏi, *Ngộ-dụng* bảo rằng :

— Phong thư của *Đái-tôn* đem đi vừa rồi có một điều tôi không nghĩ đến là điều sao lại dùng cái ấn ngọc có bốn chữ triện « *Hán-Hán Sái-kinh* ». Chỉ vì cái dấu ấy mà khiến cho *Đái-tôn* bị sự lôi-thôi vậy.

Kim đại-kiên nói :

— Chúng tôi tưởng thấy thư từ hoặc các bài văn-chương khác của quan *Sái* thái-sư đều dùng thứ dấu ấy, ngày nay tôi không hề chữ, không sai lầm một chút nào, cớ sao lại lộ chuyện được.

Ngộ dụng nói :

Các ngài khó lòng biết rõ. *Sái-cửu* tri-phủ ở *Gang-châu* bây giờ, tức là con trai của *Sái* thái-sư, có lẽ nào cha gửi thư cho con mà lại dùng thứ ấn-tín bằng chữ tên húy bao giờ. Đã sai lầm ấy thật là tại tôi không nghĩ đến. *Đái-tôn* về đến *Giang-châu*, tất bị xét hỏi lôi thôi. Việc này vô cùng nguy-hiểm cho tính-mệnh vậy.

Triều-cái nói :

— Ta kíp sai người đuổi theo gọi ông ta trở lại, rồi làm bức thư khác, phòng có được chăng ?

Ngộ dụng nói :

— Tuy sao cho kịp ! Ông ta làm phép thần-hành mà đi thì bây giờ đã qua được năm trăm dặm đường rồi. Nhưng việc này cũng nên thận-trọng, ta phải dùng kế để lừa hai người ấy mới xong.

Ông xã-trưởng xã sơn nuôi thành-phố ta bị nạn. — Trong tờ báo *Petit Ardennes* ở Pháp sang ký tàu vừa rồi có đăng tin rằng M. Simonet Léon, nông-nghiệp, là xã trưởng xã Hauviré (tức là xã làm con nuôi thành-phố Hanoi ta) trong khi đang xếp những bó rơm ở trên xe bò thì chẳng may trượt chân thế nào, ông bị ngã lộn từ trên xe xuống. Sau phải mời ông docteur Blanc Bethe ville đến chữa, vì ông xã trưởng bị đau lắm. Thầy thuốc xét ra có một vết cần phải tĩnh dưỡng lâu ngày mới khỏi.

TẠI SAU NHÀ BÁO TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN

Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô !

Cân rõ đủ !

Xe đến tận nhà !

BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

NHÀ ĐỂ CẨN THẬN

51, Phố Mã-Mây, Hanoi

MUỐN BÁN :

Xe ô-tô « Peugot » 14/32 mã-lực, sáu chỗ ngồi, 4 máy. Mới mua năm 1922, hiện nay chạy còn tốt lắm ; sửa xe rất khéo, khung xe rất dài có thể chở được làm xe vận-tải thì thực tốt.

Hỏi tại bản-quán.

VÌ ĐÂU NÊN NỖI

Tiểu-thuyết mới

CỦA ÔNG CHÚC-NHÂN SOẠN

Giá : 0$12

Bán buôn tại :

HƯNG-PHÚ-ĐƯỜNG

221, Hàng Bông, Hanoi

TỐI HÔM NAY

KOENIGSMARK

chiếu tại rạp

Cinéma Palace

HANOI

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man

Có phòng khám bệnh tại phố hàng Giò số 33 Hanoi

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 0$90

施氏肝油丸

BẮC-NINH

Sơ-học yếu-lược. — Trường kiêm bị tích ly có 283 cậu ứng thí thì được : 235 cậu trúng tuyển.

Học trò lớp nhất, lớp nhì đỗ nhiều thường là lẽ thường, không lấy chi làm lạ. Chỉ đáng mừng nhất là lớp ba, ông giáo là Nguyễn-Linh, có 41 cậu ứng thí, được 40 cậu vào kỳ vấn đáp, kết cục được 35 cậu trúng tuyển.

Thi bằng yếu-lược năm nay là năm đầu, lại có cả học trò lớp nhất lớp nhì cùng trở tài đua trí, thế mà lớp ba của ông Linh cũng được nhiều học trò đỗ, thì mới rõ rằng ông là một nhà sư phạm rất có quí tắc và cẩn mẫn. Quan trên có cấp giấy ban khen ông, đáng lắm thay !

Mong rằng ông lưu nhậm giáo chức tỉnh ta lâu năm ! Hạ sĩ sự học của bọn thiếu niên chẳng được thịnh đạt tiến phát.

N. T. lai cảo

Lời cảm ơn. — Chúng tôi có mấy lời trân-trọng đa tạ các cụ, các quan, các ông, các bà, có lòng yêu mến cho đồ phường vống, đánh giây thép cho mua buôn và đi đưa đám bác-đệ, thân phụ, nhạc-phụ và tổ-phụ chúng tôi là :

Ông TRỊNH-QUANG-TẤN

Thưởng thụ Hàn-lâm-viện tu-soạn

Kỷ-lục ngạch tòa sứ

hưởng thọ 60 tuổi

tạ thế ngày 11 Mai 1925 tại Cao-bằng

Trong khi tang gia bối rối có điều gì sơ suất xin các cụ, các quan, các ông các bà lượng xét mà tha thứ cho.

Bảo-huynh : Trịnh-quang-Dzu, tri-huyện tri-sĩ

Vị-vong nhân

(thứ thất) : Nguyễn-thị-Lịch

Cô-ái-tử : Văn

Trương

Trinh

Liễn

Tế-tử : Vũ-đức-Thịnh

Ngô-Tập

Trần-văn-Thìn

Nữ tử đông nội ngoại tôn đồng bái tạ.

PHÚ THỌ

Tại nhà thương hủi. — Quan *docteur* Ramijean, thầy thuốc hạng nhất ngạch y-sĩ, ở Sơn-tây, nay đổi về coi nhà thương hủi ở Hương-phong tỉnh Phú-thọ, thay quan *docteur* Delord đã lấy quyền quan Khâm-sứ Ai-lao bổ dụng.

Kể từ ngày 1er février 1925 trở đi, M. Ramijean được phụ-cấp mỗi năm 200 đồng.

AN-DƯƠNG (Kiến-an)

Tấm lòng từ thiện. — Vì hồi này thóc cao gạo kém nên dân sự phải chịu nỗi cơ cực quá, M. Lưu-văn-Biểm (Hàn-lâm) người làng Khinh-dao có xuất của nhà ra ít nhiều để chẩn cấp cho các nhà nghèo khó, kể vài ba nhà, người giảm ba bát gạo, phân phát đã mười ngày nay rồi, mỗi ngày một đông, khắp vùng này người đến xin chật sân đầy ngõ.

Tấm lòng từ thiện thực đáng nên khen vậy.

Nguyễn-thiện-Trí lai cảo.

HƯNG-YÊN

Thi lấy bằng Sơ-học yếu-lược. — Sáng 18 Mai-lại trường Pháp-Việt tỉnh ly đã bắt đầu thi lấy bằng Sơ-học yếu lược. Có hơn một trăm học-sinh ứng thí.

Câu đầu bài thi như sau này :

Ám tả

Vàng

Vàng là loài kim giẻo, kéo chỉ và dát mỏng dễ hơn các loài kim khác. Dát ra rất mỏng, dùng mà sơn hếp, kéo chỉ rất nhỏ, dùng mà thêu-dệt. Vàng dùng làm đồ nữ trang, làm tiền làm thượng thì chế đồng vào cho nó rắn thêm ra.

Người ta thường hay lấy những vật bằng bạc hay là bằng đồng, trong một lớp vàng mỏng ra ngoài. Bề ra ngoài khi giới thì vàng không gỉ, không phai, cứ giữ bền màu bóng sáng mãi mãi, không có nước cường-toan nào ăn được nó. Vàng là đắt hơn các loài kim thường đáng, mà không rõ ích bằng các loài ấy.

Câu hỏi

1. Vàng nguyên-chất lấy ở đâu ?

2 Hãy kể mấy thứ đồ nữ-trang mà anh biết.

3 Thế nào gọi là một chất hợp của loài kim ? Hãy kể vài cái thí-dụ của các chất hợp loài kim ?

4. Thế nào gọi là nước cường-thủy ? Kể với hợp cường-thủy.

5. Kể vài thứ loài kim rất có ích hơn vàng và cái gì có ích hơn hết.

Bài luận

Ngày thứ năm và chủ-nhật các anh được nghỉ. Vậy thế anh lợi dụng những ngày ấy ra thế nào kể ra xem.

Tính đố

1. Một người cha một tháng được 18$ lương, ăn một ngày hết 0$ 32, tiêu pha 3$ 00 một tháng. Hỏi trong ba năm đã dành được bao nhiêu ? Năm tính 12 tháng hay là 365 ngày.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Giấy yết thị

Ai có xe nên đến ngay tòa Đốc lý (Phòng thuế chính ngạch) mà khai, để tòa Đốc-lý làm sổ đánh thuế xe. Khai các xe sau này :

Automobiles, voiturettes, tricars sidecars mototris, autobus, camions automobiles, v. v.

Motorcyclettes, bicyclettes à moteur, v. v.

Xe ngựa bốn bánh cao su.

Xe ngựa bốn bánh sắt.

Xe ngựa hai bánh cao-su

a. — 4 chỗ ngồi,

b — 2 chỗ ngồi,

Xe ngựa hai bánh sắt,

a. — 4 chỗ ngồi,

b. — 2 chỗ ngồi,

Xe chở đồ : Camion, haquet, fardiers, tombereau, v. v

Phải khai sức khỏe xe của mình, cùng các tính chất về xe ấy. (Bánh cao su hay không, số chỗ ngồi v. v.) và xe về thứ hạng nào (xe chở hàng, xe ca-mi ông, v. v.).

Sau sẽ có giấy nói về việc khai các xe tay của tư gia, cùng là xe đạp và xe bò.

Giải đáp những điều pháp-luật (tiếp theo)

Triều-cái nói :

— Bây giờ quân-sư định dùng kế gì ?

Ngộ-dụng lẻn ghé tai *Triều-cái* nói thầm mấy câu, rồi lại bảo rằng :

— Xin chủ-tướng một truyền mệnh lệnh cho mọi người biết, cứ theo kế ấy mà thi-hành, chớ có ỏ ậm trễ thời giờ, để đến nỗi lỡ việc.

Các vị hảo-hán nghe được tướng-lệnh, ngay đêm ấy kéo binh, sửa soạn xuống núi, kéo về *Giang châu*. Lại nói chuyện *Đái-tôn* theo đường nhật ký trở về *Giang-châu*, mang bức thư vào để trình *Sái-cửu* tri-phủ. *Sái cửu* tri-phủ trông thấy *Đái-tôn*, mừng rỡ xiết bao, thân-thể cầm lấy phong thư, rồi truyền mở ba chén rượu đầy để thưởng cho *Đái-tôn*.

Sái-cửu tri-phủ hỏi rằng :

— Nhà ngươi có trông thấy quan thái-sư ta hay không ? *Đái-tôn* bẩm rằng :

— Chúng tôi chỉ ở đấy có một đêm, rồi lại tức khắc về ngay, còn nên không được trông thấy.

Sái-cửu tri-phủ bèo phong thư ra xem thì thấy đoạn trên nói những đồ-vật ở trong tín-lang, đều đã nhận đủ-vật giao nói yêu-nhân là *Tống-giang* kia, thành-thượng muốn xem mặt, vậy nên bỏ vào tù-xa, rồi sai một người tâm-phúc đi gấp ngày đêm, mặt giải tiến kinh. Trong khi đi đường, phải phòng giữ cẩn thận, chớ để trốn thoát được. Cuối thư lại nói đến việc *Hoàng-văn-bính*, nay mai sẽ tâu qua thiên-tử, tất-hẳn nào cũng được trọng bổ.

Sái-cửu tri-phủ xem xong, mừng rỡ không biết dường nào, truyền lấy một đĩnh bạc 25 lạng thưởng cho *Đái-tôn*. Nhất diện sai làm tù-xa và cắt người đi áp-giải. *Đái-tôn* lĩnh thưởng tạ ơn, rồi trở về ăn uống cho thật no-nê, để lấy sức mà đi đường.

Sái-cửu tri-phủ giục giã việc đóng tù-xa. Cách mấy hôm sau vừa toan khởi-hành thì bỗng thấy người vào báo rằng :

— Có *Hoàng* thông-phán ở *Võ-vi-quân* xin vào hầu.

Sái-cửu tri-phủ sai mời vào nơi hậu-đường. *Hoàng-văn-bính* lại đưa biếu các thứ lễ-vật.

Sái-cửu tri-phủ cảm ơn và nói rằng :

— Đại-huynh cứ cho mãi như thế này, lấy sao cho tiện.

Hoàng-văn-bính nói :

— Gọi chút vi-thành, sá chi mà đáng kể.

Sái cửu tri-phủ nói :

— Tôi xin mừng cho đại-huynh nay mai sẽ được thăng bổ.

Hoàng-văn-bính nói :

— Sao đại-nhân lại biết ?

Sái-cửu tri-phủ nói :

— Vừa rồi thân phụ tôi đã có thư trả lời rằng yên-nhân *Tống-giang* phải giải tiến kinh, còn thông-phán thì nay mai tâu qua thiên-tử, sẽ được thăng bổ. Trong thư trả lời của thân-phụ tôi, đã nói kỹ về việc ấy.

Hoàng-văn-bính nói :

— Nếu vậy thì tôi xin đa tạ sái-ca đại-nhân đã hết lòng tiến-cần cho, mà người mang thư kia thật cũng là có phép thần-hành vậy.

Sái-cửu tri-phủ nói :

— Đại-huynh không tin thì tôi xin đưa bức gia-thư cho xem, để tỏ là tôi chẳng nói sai chút nào.

Hoàng-văn-bính nói :

— Chúng tôi sự cô-việc riêng, không tiện xem chăng, nhưng nếu ngài đã rộng lòng cho thì xin được xem một chút.

Sái-cửu tri-phủ liền nói :

— Đại-huynh đã là bạn tâm-phúc của tôi thì dẫn xem cũng chẳng hề chi.

Nói xong, truyền người nhà đem bức gia-thư đưa cho *Hoàng-văn-bính* xem. *Hoàng văn-bính* cầm lấy bức thư, đọc suốt một lượt, đọc xong gấp lại mà bỏ vào phong-bì. Lại xem đến cái dấu đóng ở ngoài phong-bì vẫn còn mới rành-rành.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG HỒ
KIỂU TẬT
MẠ VÀNG
Mặt mỏ sạc,
tô chữ kính
Mỗi về kim
có chữ đạ quang
BẢO ĐẢM 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI
7600

LỜI CÁO-BẠCH

M. Paul Maron, quản-lý tạm thời về tài-sản của ông Mac-đình-Tư, sinh thời làm nghề nhà in và bán sách, 136, Phố hàng Bông Hà-nội, do tòa án Sơ-thẩm Hà-nội cử vào chức ấy theo như bản án văn ngày 8 Mai 1925, nay có lời tuyên-cáo để công-chúng biết rằng, ông chủ-hiệu ấy tạ thế nhưng công việc không thay đổi gì vẫn buôn bán như trước.

Các nhà có nợ được đòi về đi sinh ấy, nên kíp đưa giấy mà đến cho ông quản-lý tạm thời ở số 48, phố Gia-long.

Kính bạch

Paul MARON

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu **Confé** *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa mà những người yếu, trẻ con cần phải có mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa nay cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại :

COMPTOIRS COLONIAUX CHINOIS
Haiphong.
7218

NHÀ BÁO CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHÍ MONTES

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Uroformine

Giá 1 $ 30 một hộp

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói tóm lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người. bệnh ấy vẫn rình mò làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống :

Cachets du Docteur Nofal
0 $ 95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và giá lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay !

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết hẳn bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán.

Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

2. Một người thợ và người cu-li làm xong một việc lĩnh được 2 $ 70. Người cu-li làm trong 48 ngày mỗi ngày được 0 $ 25. Người thợ ấ làm 26 ngày thôi. Hỏi công nó một ngày bao nhiêu ?

Âm tả chữ Pháp
L'automobile

Deux voyageurs sont dans une automobile qui roule à grande vitesse sur la ronte.

Le chauffeur fait sonner sa trompe pour avertir les piétons qu'il aperçoit devant lui. Tous se garent à droite. Au moment où la voiture arrive, une femme veut traverser la route en courant, elle est renversée par l'automobi le qui s'arrête aussitôt Les voyageurs et le chauffeur descendent pour porter secours à l'imprudente qui est couchée par terre sans connaissance.

Les deux voyageurs placent la blessée dans la voiture pour la conduire à l'hô pital voisin.

Dịch nghĩa bài này ra quốc-ngữ.

PHÔ-LÝ

Coi đồng tiền hơn mạng con người Về việc cậu học-sinh chết đuối ở gầm cầu hôm nọ đến nay ai nấy cũng còn lấy làm ngậm ngùi, nay lại nghe những người có mặt ở đó thuật chuyện lại, thì khi thấy giờ cơm ba nọ sắc thuyền cầm ở đó, trông thấy cả, mà không một kẻ nào chịu xuống cứu ; thậm chí đến sau đã thấy cậu học-sinh đó nhô lên ba bộ, mà c ũng cũng cứ trối thây ; mãi sau có người thúc giục, bấy giờ chúng mới chịu lồng thuyền vào, đưa cái boi ei đó ra cho mà bám lấy cứu ; cũng không chịu nhảy xuống vớt. Nàng tội nghiệp! người bị nạn đã nhược quá, tay chân đã rã rời ra, còn bám sao được, thế là từ đó chìm nghỉm không thấy nổi lên nữa. Nào có những thế mà thôi đâu, đến khi người nhà được tin chạy ra thuê chú g cậu xác lên thì chúng lại còn đòi ba phen lên bờ mặc cả, đòi đủ ba chục đồng mới chịu cậu xác lên, giá chưa đáng giá, thì chúng cứ vờ vĩnh, tìm quanh tìm quẩn, bảo k ông thấy xác đâu cả, có lẽ trôi đi xa rồi. Sau phải giả đủ mười đồng chúng mới chịu cậu xác lên thì than ôi, còn gì nữa mà mong, ngâm nước đã ngót ba giờ đồng hồ, còn cứu làm sao lại được. Giá thế! những quân lòng-lợn đa sắt này coi đồng tiền nặng hơn tính mệnh con người, tưởng k éo cho chúng lội gì cho đang ? Dư-luận trong hàng tỉnh mấy hôm nay, ai cũng lấy làm căm tức. Thiết tưởng quan trên cũng nên xét hỏi lấy chúng có đích thực mà trừng trị chúng đi mới phải.

Tinh k ử lưu. — Ông Thố v Nghĩa-Kỳ mới có nghị-định đổi đi Quảng-yên, chuyến xe lửa 4 giờ chiều hôm thứ hai, ông đã cùng với gia-quyến đăng trình thượng lộ, bà con quen biết đi tiễn đông lắm.

Ông là một người chính trực, biết tận tâm với chức-vụ, không e ju để cho hơi đồng làm mất tấm lương tâm, vì vậy cho nên hàng tỉnh ai cũng có lòng mến tiếc.

VIỆC KINH-ĐÔ

Thời tiết. — Từ trung tuần đến hạ tuần tháng tư này thì thời tiết nóng nực quá, lại đã thấy gió nam t ổi lên từ khi 11 giờ đến 2, 3 giờ chiều mới hết, đến đêm lại thì lại càng thêm bức bối, thế mà lắm người đau mà nhứt là đau bệnh giáp thì nhiều quá, lắm nhà có 6, 7 ba con đều đau ! ết, ch ẩn, còn xi mà đồ thuốc cho ai, từ phố phường cho đến nơi thôn quê thấy đều thấy phá ai cũng đau cả, thời tiết tháng tư mà đã nồng nực như thế còn một tháng tư nhuận tháng 5 và tháng 6 nữa, c ắng hay nóng nực sẽ đến thế nào đây ?

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thanh
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

VIỆC TRUNG-KỲ

VINH

Làm nhà giấy thép chính. — Tòa công chính Trung-kỳ đã cho tiến làm một sở giây thép chính thực to ở Vinh, công việc làm trả tới ngót bốn vạn đồng. M. Nguyễn-văn-Tịnh thầu được việc này đã khởi công làm đó tám chín tháng thì sẽ xong. Cách thức nhà này làm đủ các phòng như nhà giây t ép c ính ở Tourane. Tính này việc bưu điện mỗi ngày một to, vì là giữa quãng giao-thông với Trung Nam Bắc và Ai lao nên cần p hải có một nhà giây t ép to như vậy.

Chuyện một xâu dài. — Nguyên sở cảnh-sát vẫn nghe tiếng mộ bọn xưa cứ ngày ủ nhau đi làm nghề đó bao nào it xi, nào sóc đĩa mà vẫn do thám mãi không làm sao vỡ được, khi thì chúng tụ họp trên b , khi thì lập ở dưới thuyền, mãi đến cuối tháng trước rình mò mãi mới tóm được một xâu dài vừa đàn ông, đàn bà đúng một tá, đang cùng nhau đ đen ở dưới thuyền, nên bị tóm t ử bảy vừa rồi đã đem những con bạc ra tòa án xử, bà con ta đến xem đông lắm, nhưng quan tòa chỉ gọi danh sách đã mãi rồi thì lại hoãn đến kỳ tới bảy sau, vì các con bạc mượn thầy kiện xin hoãn đến kỳ sau. Đến thứ bảy này thì bà con ta sẽ biết cái án bọn con bạc này xử ra làm sao, nhưng ta nãy mong rằng quan tòa hãy thẳn cho tinh dân đang phải nỗ đói kém mà bị những con mà cờ bạc đã đ tung hoành bấy lâu nay mới tóm được, chắc rằng tòa cũng nghiêm trị cho tiệt cái mầm hại ấy.

QUẢNG-BÌNH

Cuộc diễn-thuyết ở hội Quảng-trị. — Hôm 13 mai mới rồi ở hội-quán hội Quảng-trị (Société d'ensei gnement mutuel) hồi 8 giờ tối có mở cuộc diễn-thuyết hàng tháng do ông hội-viên Đào-duy-An , giá o học trường Pháp-Việt Đông-hới nói về « Nền cựu-học của ta từ hồi Bắc-thuộc ».

Trước hết diễn-giả nói về cái địa-vị chữ Tàu đối với các nước trong cõi Á-đông như Nhật bản, Cao-ly và nước ta, rồi kể qua về văn-học-sử nước Tàu, để đối chiếu với việc học của nước Nam mình.

Đoạn thứ nhất kể rõ lai-lịch chữ Hán ở nước mình từ đời Bắc-thuộc cho đến đời Tự chủ, duyên cách thế nào, thinh say làm sao và kể rõ cái học-qui học-chế cùng phép k en-cử từ lịch-đại Đế-Vương cho đến Hoàng-triều ta ngày nay.

Đoạn thứ ba nói về cái l ệt-điểm của lối học chữ Hán như cái hại văn-nhược, cái độc khoa-cử và những cái tệ-tập của sỹ-phu nào là nô lệ với cổ-nhân, nào là câu-chấp t eo hủ-tục, nào là tập-thượng lối hư-văn vô-bổ cho xã-hội.

Đoạn tứ tr rõi về cái ưu-điểm của lối học chữ Hán như cái dưỡng mỗi tâm-cương ngũ-thường của xã-hội ta nghiêm-trang là đường nào, đứng đắn là đường nào, một vùng chính-khí đạo-đức nhân-nghĩa bao-bọc trong gia-đình tràn-lan ra xã-hội, khiến cho trên thuận dưới hòa, ngoài êm trong ấm ; lại như là cái cách tu-thân tề-g a, cái cách xử-kỷ tiếp-vật của kẻ học-giả thận trọng là đường nào, rắn-nghiêm là đường nào.

Đoạn thứ năm thuyết-minh vì những lẽ gì mà ngày nay là cái thời kỳ tân-học thịnh-hành mà cũng còn nên bảo-tồn lấy một ít lễ lối Hán-học : Diễn-giả kết luận rằng vì có hai mục-đích quan yếu ở một nước như nước ta mà là để giữ gìn lấy nền đạo-đức cổ-truyền ngày xưa để truyền lại, ba là để tài bồi lấy mầm quốc-văn non nớt đang thời sanh-trưởng ngày nay. Đại-khá những lý thuyết của diễn-giả nói đây, là những lý-thuyết mà các n à tri-thức trong nước đã từng nghiên cứu và ngợi-luận đến là những lý-thuyết chính đáng cả. Duy diễn-giả kết-cục được rõ, phỏ đ ồn lại khéo, nói trong giờ rưỡi đồng-hồ, một mạch quán xuyến, cử tọa đều ngợi khen.

TOURANE

Vì sao mà chợ kém đông — Sáng hôm 13 Mai ai mới bước vào chợ Hàn cũng phải ngạc-nhiên kinh-dị, vì thấy trong chợ chỉ đông có ấ ng c , hàng thịt, hàng rau, và vài hàng vặt, còn tất cả các thứ như hàng gạo, hàng đương, hàng cau, hàng vải, hàng mũ, hàng xén v. v. đều chẳng có một hàng nào, chỉ thấy bỏ đinh cho chống không như ngày mồng một tết. Hỏi ra thì nghe nói vì mới có lệnh quan trên tăng thuế sinh-lý dông niên (từ khoản thuế chợ phải nộp hằng ngày cho người trưng thuế, lại còn phải nộp thuế đông niên) lên gấp hai năm ngoái, thế họ không thể tham nổi nên phải tạm đình-bãi sự buôn bán đi 11 hôm, để thỉnh-cầu quan trên châm-chước bớt c o.

Chợ cứ đông sưa sắt như thế ba hôm, đến mấy ngày sau lễ lễ đã thấy có đôi hàng dọn ra bán. Nghe đâu vì những điều họ thỉnh-cầu đã được quan trên hứa sẽ hầm lên thượng-i, và có vẽ-ấy khuyên họ hãy tứ dọn hàng mua bán như cũ thường lệm nào động ; nên họ mới lục tục dọn dẫn.

Chợ kém đông có mấy hôm mà kiếp trong hạt đi đến đâu ở chỗ nào cũng nghe nói toàn một chuyện ấy, xem có về nào đông lạ thường. Nay đã lần lần yên-tan.

T. L

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM
(Payements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đổi chỗ ở, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

CAO-BẠCH

Hiệu TU-ĐƯỜNG, ở đường Bờ-sông, gần Cầu-sắt, số nhà 26 (Quai Clémenceau) Hanoi.

Cho thuê xe ô-tô, chữa và làm bệ ngồi cùng sơn lại, giá tính phải chăng. Lại có xe-lớn chở hành khách đi Sơn-tây, Trung-hà.

Những giờ xe chạy như sau này :

Hà-nội đi Sơn-tây : buổi sáng 6 giờ rưỡi, đến Sơn-tây 8 giờ rưỡi
» » chữa 12 » » 2 »
» » chiều 3 » » 5 »
Sơn-tây về Hà-nội : buổi sáng 6 giờ 15, đến Hà-nội 8 giờ 15
» » 10 » » 12 »
» » chiều 2 » » 4 »
Sơn-tây đi Trung-hà : buổi sáng 7 giờ, đến Trung-hà 8 giờ
» » 10 » rưỡi, » 11 » rưỡi
Trung-hà về Sơn-tây : buổi sáng 8 giờ, đến Sơn-tây 10 giờ
» chữa 12 » » 1 »

Xe đi rất chắc-chắn, không có điều ai trê-ngại, chỗ ngồi rộng-rãi.

Chủ-nhân : VŨ-TU-ĐƯỜNG cẩn-bạch.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Rượu bạc hà Ricqlès	Một lọ :	6 fr. 25
Kẹo Pascall, đủ các thứ hoa quả	Một lọ :	6 fr. 50
Kem hạt rẻ Ardèche	Một hộp :	4 fr. 00
Dầu ô li hạng tốt Guiot	Một lít :	12 fr. 00
Anis Pernod 40°	Một lít :	16 fr. 50
Damiani, rượu nho Cap Corse au quinquina	Một lít :	12 fr. 50
Nước chanh Royal Vichy	Một nửa chai :	2 fr. 25
Cassis Fournier	Một lít :	15 fr. 00
Rượu Rom Phénix	Một lít :	16 fr. 00

Boîte postale N° 40

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Ban ngày thứ năm Mai 1925

Bản-hội xin có lời nói trước để liệt-quý chư-tôn biết rằng vì đương mùa hè nóng nực quá, vậy bản-hội định chỉ diễn ban ngày một buổi hôm nay nữa mà thôi, từ chủ nhật này trở đi việc diễn ban ngày, bản-hội hãy xin hoãn lại trong ít lâu để cho các bạn-hát nghỉ để luyện tập những vở chèo cải-lương mới soạn, nay mai sắp đem ra diễn. Bản-hội lại xin có lời trân trọng kính tạ các quý-khách bay lâu nay vẫn có lòng luyến ái đến bản-hội xem rất đông trong những hôm có diễn hát ban ngày. Nhân hôm nay gặp ngày lễ Ascension, các ngài đều được nghỉ, vậy bản hội xin đem tích.

NGŨ LINH GIẢNG THẾ
(Hồi thứ II)

Diễn lại. Vậy xin các quý-khách hạ cố xem đông cho. Tích « Ngũ-linh giảng thế » (Hồi II) này là hồi Lương-xích-Long hồi trào phục quốc rồi lên làm vua. Tích này có cảnh làm lễ tôn vương, lúc tôn Lương-xích-Long lên ngôi rồng có bộ nữ-nhạc ra múa hát. Lại có cảnh Láng-tâm kết toàn đèn điện, trông rất là ngoạn mục. Cảnh quốc tế bày rất ngộ nghĩa, lúc làm lễ quốc tế có bạn hát âm cư nhạc trong khi hành lễ.

Thực là một tích hát rất đặc biệt không mấy khi diễn được, xin liệt-quý chư-tôn hạ cố đến xem đông cho, đúng 1 giờ trưa thì khai diễn. Xin các ngài đến sớm cho.

Tối thứ năm 21 Mai 1925

TRẬN CƯỜI THỨ HAI

Vở chèo cải-lương soạn thành được hơn 30 điệu hát. Lần nào diễn cũng được các quý-khách hạ cố đến xem rất đông, nhiều khi không đủ chỗ để các ngài ngồi. Xin các ngài hạ cố đến xem đông cho. Có bán vé trước từ tối thứ tư.

Tối thứ sáu 22 Mai 1925

CHU MÃI THẦN

Tích này có vai đào lẳng, kép thương, Tuấn-ty, vợ Huế, nhiều điệu hát hay cát toàn vai diễn đáng ra đóng trò. Vui nhất là chỗ đánh ghen.

子獅號正泰金
茶名
CHÈ ĐẦU XUÂN SỚM

Nhãn-hiệu có nhiều các thứ chè đầu xuân rất là được ưa chuộng. Hiện này có hai thứ của Nhật-ký và Tam hỉ « Liên-tâm đầu xuân » Xin coa ngài quang cố cho những của hàng sau này

Chè Nhựt-ký — Chè Tam-hỷ
Chè Ngũ phúc — Chè Tuiên-thai
Chè Minh-thái — Chè Tam-nguyên

Chè Kim mận

Những thứ chè đầu xuân này là những thứ chè thượng hạ hạng chỉ có ấn-hiệu vàng mới có mà bán đã được nhiều nơi người công nhận. Vậy bản-hiệu xin kính mời các ngài chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm hân-hạnh lắm

Kính trình

KIM-THAI

HANOI : Số nhà 3, Phố hàng Ngang, Téléphone 480.
HAIPHONG: Số nhà 140, Phố Khách, Téléphone 272.
3161

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKIOIS

có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự-nhiên in ra đây, cam không như có mấy thứ thuốc về những bệnh lạ, làm trở-nước cho ta, còn và người, có trí khôn thì không ai có thể tin được !

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng năm, nhân-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng tờ chiếu phê rằng :

Chiếu nay đại Đương phòng văn MONTÈS qui-dâng, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rồi hay, đáng nên gia thưởng, truyền lạp phái thị ghi cho qui Đương-phòng chiếu-dụng để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn ; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiên-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

Rượu DUBONNET
là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUTOUMS, SARRADE & Cie
PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Người bị bệnh ghịp và bệnh sốt rét thường hay thấy trong mình mệt nhoc mà lại rất là lâu khỏi. Khi bị bệnh thì nhiều mồ-hôi, yếu đuối đi, đánh trống ngực, ăn không ngon, ngủ không yên, đau lưng, đau mình, khó thở, mệt nhoc là thường.

Chân huyết kém hẳn đi, thế thì nên bổ ngay vào cho chân huyết những chất đã hư đi trong khi ốm là : chất sắt, như thế mà dùng thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì không còn gì để khỏi hơn nữa.

Uống thuốc ấy hễ đến dạ dày thì tan ngay, không sợ nguy hiểm gì cả. Chỉ trong vài hôm lại thấy khỏe mạnh như thường ; những người nào bị bệnh ghịp mới khỏi, yếu đuối, đau lưng, đau mình, đau dạ dày, hay đánh trống ngực mà dùng thuốc này thì thấy khoan khoái lạ lùng. Chỉ uống độ vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) này thì lại khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

2056

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Paneréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

THUỐC DÉPURATIF SENSAL

Thuốc DÉPURATIF SENSAL dùng để trị các bệnh ngoài da, thì giết kiến hiệu, giữ bệnh giai thể nào cũng chữa khỏi, như bệnh giẻo các khớp xương, lên bã có tuổi chữa bệnh tinh nguyệt rồi mà sinh ra các chứng bệnh, giức đầu đau tim vì huyết sấu, đau thận, bóng gắt, vô bệnh trĩ.

Thuốc này cũng là một thứ thuốc độc rất tốt để trị những bệnh vì bệnh giang mai mà phát ra

Trước khi ăn cơm, mỗi bữa uống một thìa xúp. Trẻ con không uống được thuốc này.

Mỗi lọ giá . . . . . 1$50.

Hiệu bào chế CHASSAGNE 59, Phố Paul Bert, Hanoi

RU'Q'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện. Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHỮA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hàng chế ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

PHÁN SUDOL

Rôm sẩy là bởi các hạch trong da phát tiết mồ-hôi nhiều quá mà sinh ra. Rôm sẩy sinh ra ngứa ngáy, khó chịu nhất là ban đêm.

Cái cách chữa rôm sẩy, tiện diệu nhất, là bôi nước có phấn SALIBOR và rắc nhiều phấn

SUDOL một gói giá **0$50**

Dùng hai thứ ấy để chữa ngay.

Hiệu bào-chế CHASSAGNE, 59, Phố Paul Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

CÁC CHỨNG ĐAU XƯƠNG VÀ THẤP

Những bệnh trên đã kể và các chứng sau này như lở tượt mủ ra là bởi tại máu sấu cả. Bán-bà thì thường có những lúc phải tội mà lúc trở về già. Các chứng ấy có bởi vì máu sấu thành ra độc, có nhiều căn. Vậy muốn cho máu chẳng lưu thông thì nên dùng thứ thuốc :

Dépuratif Richelet

mà các lương-y ở hoàn-cầu đều công-nhận là mạnh, là tốt. Dùng thuốc này thì chẳng bao lâu máu mất cặn và các bệnh ngoài da như ghẻ lở, các nốt mẩn khác mà bệnh giang-mai phá ra cũng khỏi.

Thuốc này bán ở các hàng lục-hợp to.

Lâu và già Mãn động

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PIN

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư hồi sáng, đến Lao-bảo buổi trưa. Các lữ từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi tạm hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

Từ Savannakhet sẽ chạy về Tchépone buổi sáng thứ hai, các thư từ và hành-khách, sẽ đến Lao-bảo rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI, Vinh, Đông hà, Yên ly, Thakhek hay là Napé

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-PHONG
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cái mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.

Mau mau kẻo hết hàng tốt.

2026

Sớm chậm một ngày rất có quan-hệ

Có bệnh nên chữa ngay, chớ trì-hoãn. Cái sức khỏe người ta lại quan-hệ hơn các việc khác, cho nên nói : Sớm chậm một ngày không quan-hệ gì.

Làm hàng, nghỉ ngơi, hoặc có việc gì quá sức mà mệt-nhọc, yếu-ớt người đi, thì nên biết rằng trong mình yếu-ớt như thế, chẳng bao lâu mà hóa ra bệnh huyết suy, gân yếu, thần thể lụy-nhược, và các bệnh lý lại sinh ra lắm chứng khác nữa.

Chớ nên trì-hoãn không dùng thuốc Pilules Pink. Biết đâu sớm được mấy ngày lại không có được biết bao là mối khổ-thống.

Pilules Pink làm cho chóng phục sức, vì Pilules Pink làm cho chân huyết giàu hơn, trong hơn, có sức hơn, làm cho bộ thần-kinh khỏe hơn, làm cho các cơ-thể làm việc mạnh hơn.

Chớ nên lưỡng-lự. Thuốc PILULES PINK.

Dùng sớm chậm một ngày rất là quan-hệ.

●Bán tại tất cả các hiệu Bào-chế.

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Agents d'Annonces en Europe
POUR LE
« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »
Sté Mutuelle de Publicité
14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Muốn mượn một người thợ làm điện (électricien) về xe Auto thật giỏi, lương bổng rất cao.

Ai sành nghề hỏi tại :

« GARAGE BOBILLOT »
Số 7, cạnh trường Y-viện, Hanoi

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酒補

J. BLANC (*dệ nhất hạng bào-chế*)
Ông L. BLANC (*người nói-nghiệp*)
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

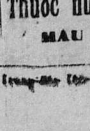
Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống nuốt cốc con

每日服食二次在飯前吃喫酒補

Bán tại : Hiệu Bào-chế J. BLANC
31, phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

2019

NHÀ BÀ-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết mới.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy sụt, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay có kém huyết sinh ra rối phải, làm cho hay ho ngất ngây thuốc này rất đã, si có mất thơm không có lợm giọng bao giờ. Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết MAU BỔ 1240

VỚI 20 QUAN, QUÝ KHÁCH CÓ THỂ TRÚNG ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Vào mua phải sớm ngày 25 quan và trong 31 tháng Mai. Không dùng 25 quan theo năm sẽ được vào trong hạn (Rồi vậy mỗi ngày chỉ để ra mấy m. sẽ thì làm mau giảm số được).

Hạn trên lần đến dùng ngày nói rõ về, chỉ mình mình nó quyền nó-bảo, mà lần rút số nó cũng được sự, nhưng thì đi đông tới tiền với vậy, nếu về nếu mình trăng số được tính nguyên số 14, nếu nó về PANAMA thì nếu cũng trong một lô, gọi tiền lời về 500.000 thì đến một 4.000 quan, không có những được hưởng tại số quan.

Thực là một cách đặt lời chắc chắn và lợi nhất

Một năm có tiền các lô có hơn ba triệu quan

CÁC LÔ NHƯ SAU NÀY :

126 lô	. . .	500.000 quan	252 lô	. . . . .	5.000 quan
177 lô	. . .	250.000 —	1.500 lô	. . . . .	2.000 —
252 lô	. . .	100.000 —	12.000 lô	. . . . .	1.000 —
252 lô	. . .	10.000 —	1.727.822 lô	. . . . .	500 —

Có vé được dự mấy được rút số mấy cho đến khi có số nào mình trông tài thời nếu tên rút số có nhiều được một số số số số trong số, mà không phải gửi tiền. Nếu có số nào trúng thì được tiền ngay. Các số giao cho người mua đúng với số và tiền số, người mua có quyền xuất trong được, đúng năm lần sau ngày trúng ngày 15 March 1930 đến hết ký gửi mới được xuất-chiếu cho người mua vé.

RÚT SỐ MỖI NAM BỐN LẦN
Ngày 15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự các cuộc rút số, thì gửi 20 quan đến nhà

BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)